

Každá obec se musí vypořádat s odpadem na svém území.

Vysvětlíme, kdy musíte obci platit poplatek za odpad. Objasníme rozdíly mezi možnými způsoby zpoplatnění. Popíšeme, co se stane, když nezaplatíte, a co můžete dělat, pokud si myslíte, že byste neměli platit, nebo na to nemáte peníze. Také se dozvíte, kdy Vám pomůže ombudsman.

Letáky ombudsmana najdete na www.ochrance.cz v části [Nevím si rady se svou životní situací](#).

Platí se v obci za odpad?

Záleží na obci, zda platbu zavede. Od roku 2022 může zavést jeden z těchto dvou místních poplatků:

A

poplatek za obecní systém odpadového hospodářství

Nezáleží na tom, zda vytváříte odpad a kolik. Platíte za to, že odpad můžete odložit do systému provozovaného obcí. Předpokládá se, že systém využíváte, když máte v obci hlášený pobyt nebo nemovitost.

B

poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci

Záleží na tom, kde žijete a kolik odkládáte odpadu (zda a kolik odpadu se odkládá z Vaší nemovitosti). Obec ale může určit minimální výši poplatku.

A

Jak funguje poplatek za obecní systém odpadového hospodářství?

Poplatek platí

- **čeští občané**, kteří mají **v obci hlášený trvalý pobyt**,
- **cizinci**, kteří mají **v obci hlášený pobyt**, pokud mají v ČR povolený trvalý pobyt, pobývají v ČR přechodně déle než 3 měsíce, anebo mají azyl, strpění, dočasnou ochranu nebo o ně požádali.
- **vlastníci nemovitostí**, které zahrnují byt, rodinný dům nebo rekreační objekt, **pokud v nich nikdo není hlášen k pobytu**. [Více v letáku [Poplatky za komunální odpad: Za které stavby se platí?](#)]

Spoluvlastníci nemovitosti platí poplatek „společně a nerozdílně“. To znamená, že obec může chtít poplatek v plné výši od kteréhokoliv z nich.

Poplatek za nemovitost, v níž nikdo není hlášen k pobytu, **platí i vlastníci – právnické osoby.**

Při vkladu takové nemovitosti do fondu platí poplatek svěřenský fond, podílový fond nebo fond obhospodařovaný penzijní společností.

Co když v obci nebydlím?

Platíte, pokud Vás od poplatku neosvobozuje zákon (níže) nebo obecně závazná vyhláška obce. U tohoto poplatku až na výjimky nezáleží na tom, zda v obci skutečně žijete (a vytváříte odpad).

Kdo v obci neplatí poplatek?

Ten, koho od poplatku osvobozuje **zákon** nebo **obecně závazná vyhláška obce**.

Zákon osvobozuje od poplatku z důvodu hlášeného pobytu v obci (nikoliv vlastnictví nemovitosti)

- **lidi, kteří musejí platit poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci v jiné obci, v níž také skutečně žijí,**
- **děti umístěné do dětského domova** pro děti do 3 let věku, školského zařízení pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy nebo školského zařízení pro preventivně výchovnou péči nebo do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,
- **lidi v domově** pro osoby se zdravotním postižením, domově pro seniory, domově se zvláštním režimem **nebo chráněném bydlení**, a
- **lidi omezení na osobní svobodě** (ve vězení, vazbě, ochranném léčení a podobně).

Vyhlášky obcí obsahují různá osvobození. Osvobození ze zákona přitom platí, i když není uvedeno ve vyhlášce. Obce osvobozují od poplatku například děti do určitého věku, případně seniory, někdy i obyvatele, kteří žijí dlouhodobě v zahraničí. Podívejte se do vyhlášky obce.

Musím dát obci vědět, že mám nárok na osvobození?

Ano, pokud nejde o informace, které může zjistit sama z dostupných evidencí. (Většinou například nemusíte upozorňovat na osvobození vázané na věk.) Více zjistíte z úřední desky obecního úřadu.

Pokud nedáte včas vědět, můžete o osvobození v daném kalendářním roce přijít. Více zjistíte z vyhlášky obce.

Musím obci něco (dalšího) ohlásit?

Pokud to obec ve své vyhlášce nevyloučí, musíte jí v určené lhůtě poslat **ohlášení**. Pokud obec ve vyhlášce neurčí něco jiného, v ohlášení napíšete:

- jméno a příjmení, rodné číslo, adresu svého pobytu a (pokud chcete) adresu pro doručování,
- pokud jste *právníká osoba* (vlastníte „prázdnou“ nemovitost): název, IČO, sídlo, (pokud chcete) adresu pro doručování a osobu, která za Vás bude jednat v poplatkových věcech,
- čísla svých bankovních účtů a
- údaje důležité pro stanovení poplatku (*například nárok na osvobození*).

Pokud se některý z ohlášených údajů změní, musíte to obci oznámit do 15 dnů, ledaže obec ve vyhlášce určila jinou lhůtu.

Nemusíte ohlašovat údaje ani jejich změny, pokud daný údaj obec získává automatizovaně z rejstříků a evidencí (jejich seznam obec zveřejní).

Co když odpad nevytvářím nebo ho odvážím pryč z obce?

Platíte. Nezáleží na tom, zda v obci vytváříte odpad a kolik. Předpokládá se, že když tam máte hlášený pobyt nebo nemovitost, vytváříte odpad, který musíte odložit, jak obec určí. Platíte tedy za to, že odpad můžete (a musíte) odložit, jakmile zde vznikne (například již vyprázdněním obalu). Odpad neodvážejte, odložte ho v obci, v níž vznikl. Platit budete stejně – i kdybyste odpad odvezli.

Kolik a kdy se platí?

Výši poplatku i **termín** k zaplacení (splatnost) stanoví obec ve vyhlášce.

Poplatek za kalendářní rok **nesmí přesáhnout 1 200 Kč**.

Poplatek **musíte zaplatit sami ve správné výši a včas bez vyzvání** (nemusíte dostat upozornění ani složenku). Podívejte se na web obce.

Co když se moje situace změní? Musím platit za celý rok?

Ne. Poplatek za rok se sníží o jednu dvanáctinu za každý měsíc, na jehož konci

- nejste přihlášení k pobytu v obci, nebo
- jste od poplatku osvobozeni,

když platíte kvůli přihlášení v obci.

- je v nemovitosti někdo přihlášen,
- nevlastníte nemovitost, nebo
- jste od poplatku osvobozeni,

když platíte kvůli vlastnictví nemovitosti.

Co když nezaplatím?

Když **nezaplatíte**, uloží Vám to obecní úřad **rozhodnutím**: platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem (* níže). Poplatek přitom může zvýšit až na trojnásobek.

Pokud **včas zaplatíte jen část poplatku**, může obecní úřad poplatek zvýšit jen o dvojnásobek toho, co jste zaplatili pozdě.

Pokud sami (bez rozhodnutí) **zaplatíte ve správné výši, ale pozdě**, obecní úřad Vám může uložit zvýšení poplatku nejpozději do 1 roku od opožděné platby (ale nejpozději ve lhůtě pro stanovení poplatku: 3 roky po roce, za který jste měl/a zaplatit).

[* *Platební výměr* se každému doručuje, na rozdíl od *hromadného předpisného seznamu*. Do něj se nahlíží u obecního úřadu a za doručení se považuje třicátý den od zpřístupnění. O jeho vydání byste se dozvěděli z veřejné vyhlášky. Stanovila by místo a dobu nahlížení.]

Co když si myslím, že nemám povinnost platit?

Můžete se **odvolat proti vyměření poplatku rozhodnutím** (do 30 dnů).

Pokud nechcete riskovat zvýšení poplatku (kdybyste neměl/a pravdu), včas zaplaťte a **požádejte obecní úřad, aby Vám poplatek vyměřil rozhodnutím** (jinak by totiž rozhodnutí nevydal). Udělejte to nejpozději ve lhůtě pro stanovení poplatku (3 roky po roce, za který jste měl/a zaplatit).

Obecní úřad rozhodne po uplynutí kalendářního roku, za který jste měl/a zaplatit.

Pokud neuspějete s odvoláním proti vyměření poplatku, můžete podat **žalobu k soudu** nebo napsat **ombudsmanovi**. Více v letáčích [Soudní ochrana proti správním orgánům](#) a [Ombudsman](#).

Na zaplacení nemám peníze!

- Navrhněte obecnímu úřadu, že **poplatek uhradíte ve splátkách**. Více v letáku [Posečkání \(splátky\) dluhu](#).
- Pokud pobíráte **dávky na bydlení (příspěvek na bydlení, doplatek na bydlení)**, doložte zaplacení poplatku úřadu práce, aby podle toho upravil výši dávek. Více v letáčích [Příspěvek na bydlení](#), [Doplatek na bydlení](#) a [Řízení o dávkách pomoci v hmotné nouzi](#).
- Ve výjimečných případech **může obecní úřad prominout poplatek** nebo jeho příslušenství (zvýšení poplatku). V žádosti popište svou situaci a vysvětlete, proč by Vám měl obecní úřad poplatek prominout. Více v letáku [Promíjení místního poplatku za komunální odpad](#).

Může přijít exekutor?

Pokud poplatek nezaplatíte ani po vydání rozhodnutí (neuspějete ani u soudu), může obecní úřad dluh vymáhat sám a výjimečně o to může požádat i soudního exekutora.

Více v letáčích [Daňová exekuce](#) a [Exekuce](#).

B Jak funguje poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci?

Poplatek se platí za **odkládání** směsného komunálního **odpadu** z nemovitosti v obci zahrnující **byt, rodinný dům** nebo **rekreační objekt** [více v letáku [Poplatky za komunální odpad: Za které stavby se platí?](#)]. Výše poplatku **záleží na množství** skutečně odkládaného odpadu nebo na objednaném objemu popelnic (nádob/pytlů) k odkládání odpadu pro nemovitost. Obec ale může stanovit minimální (základní) platbu.

Poplatek platí poplatníci:

- **lidé, kteří v obci mají bydliště** (skutečně tam žijí), a také
- **vlastníci nemovitostí**, ve kterých nikdo nemá bydliště.

Poplatek od poplatníků **vybere a odvede** obecnímu úřadu **plátce**:

- **společenství** vlastníků jednotek (pokud v domě vzniklo), **jinak**
- **vlastník** nemovitosti.

Co když odpad odvážím pryč z obce?

Platíte. Nezáleží na tom, kde se odpadu zbavíte, ale na tom, kde vznikl (např. již vyprázdněním obalu). Odpad neodvážejte, odložte ho v obci, v níž vznikl.

Co když odpad nevytvářím nebo nemovitost nikdo neužívá?

Neplatíte, pokud

- máte v obci **hlášený pobyt, ale nebydlíte tam** (trvale žijete jinde),
- **odpad vůbec nevytváříte** (téměř nemožné), protože kupujete výhradně nebalené výrobky nebo výrobky ve vratných či biologicky rozložitelných obalech, a zbytek správně (!) využíváte např. ke kompostování či topení,
- **se Vaše nemovitost dlouhodobě vůbec neužívá**.

Tato tvrzení ale musíte obecnímu úřadu **doložit** (prokázat).

Předpokládá se, že pokud někde žijete (užíváte nemovitost), **většinou vytváříte i směsný komunální odpad**, který musíte odložit v obci, kde vznikl, tedy do jejího systému odpadového hospodářství.

Pokud obec zavede minimální měsíční platbu, musíte **podle Ministerstva financí** platit, i kdybyste opravdu nevytvářeli žádný směsný komunální odpad ([stanovisko ministerstva](#)). Roční minimální platba přitom může vyšplhat až na 720 Kč na osobu.

Ombudsman s tím ale nesouhlasí. Pokud totiž není žádný směsný komunální odpad, jehož odkládání je podle zákona „předmětem poplatku“, nemůže vzniknout poplatková povinnost, ani kdyby obec zavedla minimální základ dílčího poplatku. Podrobnosti: případ [5818/2023/VOP](#) v [eso.ochrance.cz](#).

Kolik se platí?

Obec určí **sazbu poplatku** (nanejvýš 6 Kč za kilogram odpadu nebo 1 Kč za litr odpadu) a **základ poplatku** – jak se bude poplatek počítat.

Může určit minimální měsíční základ na poplatníka (nanejvýš 10 kilogramů nebo 60 litrů).

Poplatek **za rok** se vypočte jako součet poplatků za jednotlivé měsíce.

Jak se vypočítá poplatek za měsíc? Obec zvolí jednu ze tří možností – **podle**

- (1) **objednané kapacity popelnic** (nádob, pytlů) pro nemovitost v litrech,
- (2) **hmotnosti odloženého odpadu** z nemovitosti (pokud ji umí změřit) v kilogramech, nebo
- (3) **objemu odloženého odpadu** z nemovitosti (pokud ho umí určit) v litrech.

Výši poplatku jednotlivého poplatníka určí plátce (společenství vlastníků jednotek, jinak vlastníků) tak, že poplatek připadající na nemovitost rozdělí na poplatníky, **vybere ho** od nich **a odvede** obci.

Pokud se platí **podle objednané kapacity** „popelnic“ (1), **rozdělí plátce poplatek mezi poplatníky sám** (bez vyměření).

Pokud se platí **podle množství skutečně odloženého odpadu** [(2) hmotnost nebo (3) objem], obecní úřad poplatek nejprve **vyměří (stanoví) plátci**. Ten ho pak **rozdělí mezi poplatníky**.

Jak se poplatek rozdělí (rozpočítá) na poplatníky v bytovém domě?

Plátce musí poplatek rozdělit **rovnoměrně** mezi všechny lidi žijící v bytovém domě a vlastníky prázdných bytů. **Nesmí ho rozdělit podle podlahové plochy bytů**. Podrobnosti: případ [17521/2022/VOP](#) v [eso.ochrance.cz](#).

Co když se během roku odstěhuji nebo prodám nemovitost?

Když se odstěhujete (nebo prodáte nemovitost), **zaplatíte ještě za měsíc, na jehož konci jste v obci žili** (vlastnili nemovitost, v níž nikdo nežil).

Pokud se přistěhujete (koupíte nemovitost, v níž nikdo nebude žít), platíte již za měsíc, na jehož konci jste v obci žili (vlastnili nemovitost).

Musím obci něco ohlásit?

Pokud to obec ve své vyhlášce nevyloučí, musíte jí poslat **ohlášení**, pokud jste **poplatník** (žijete v obci) nebo **plátce** (vlastníte dům nebo jste společenství vlastníků jednotek). Pokud obec ve vyhlášce neurčí něco jiného, v ohlášení napíšete:

- jméno a příjmení, rodné číslo, adresu svého pobytu a (pokud chcete) adresu pro doručování,
- pokud jste *právníká osoba* (vlastníte nemovitost): název, IČO, sídlo, (pokud chcete) adresu pro doručování a osobu, která za Vás bude jednat v poplatkových věcech,
- čísla svých bankovních účtů a
- údaje důležité pro stanovení poplatku (*pokud se například platí podle objednané kapacity popelnic pro dům, uvede plátce objem popelnic, a jak často se vyváží*).

Pokud se některý z ohlášených údajů změní, musíte to obci oznámit do 15 dnů, ledaže obec ve vyhlášce určila jinou lhůtu.

Nemusíte ohlašovat údaje ani jejich změny, pokud daný údaj obec získává automatizovaně z rejstříků a evidencí (jejich seznam obec zveřejní).

Kdy se platí?

Termín k zaplacení poplatku **podle objednané kapacity** (1) stanoví obec ve vyhlášce.

Pokud se platí **podle množství skutečně odloženého odpadu** [(2) hmotnost nebo (3) objem], platí se **do 30 dnů od vyměření** (doručení platebního výměru nebo hromadného předpisného seznamu).

[*Platební výměr se každému doručuje, na rozdíl od hromadného předpisného seznamu. Do něj se nahlíží u obecního úřadu a za doručení se považuje třicátý den od zpřístupnění. O jeho vydání byste se dozvěděli z veřejné vyhlášky. Stanovila by místo a dobu nahlížení.*]

Co když nezaplatím?

Jako **poplatník** **musíte poplatek zaplatit plátci** (aby ho odvedl obecnímu úřadu). Když to neuděláte, může se plátce domáhat zaplacení u **soudu**. Pokud u soudu prohrájete, budete muset zaplatit mnohem víc (soudní poplatek, případně odměnu advokáta).

Jako **plátce** musíte **poplatek vybrat** od poplatníků **a odvést ho obecnímu úřadu**, a to

- bez vyměření podle vlastního výpočtu, pokud se platí podle objednané kapacity popelnic (když ho neodvedete, obecní úřad Vám to uloží rozhodnutím a poplatek může zvýšit až na trojnásobek), nebo
- podle platebního výměru, pokud se platí podle množství skutečně odloženého odpadu.

Pokud poplatek **odvedete pozdě**, může Vám obecní úřad uložit **zvýšení poplatku až o dvojnásobek** opožděně odvedeného **poplatku**. Pokud jste poplatek odvedli pozdě, ale bez vyměření, může to udělat nejpozději do 1 roku od opožděné platby (ale nejpozději ve lhůtě pro stanovení poplatku: 3 roky po roce, za který jste měl/a poplatek odvést).

Co když si myslím, že nemám povinnost platit (nesouhlasím s výší poplatku)?

Pokud jako **poplatník** nesouhlasíte s výší poplatku, který jste zaplatili plátcí (případně ho plátce započítal/„srazil“ při zúčtování záloh za ostatní služby), nepodaří se Vám domluvit a plátce Vám odmítá peníze vrátit, musíte podat žalobu **k soudu** a žádat, aby plátcí uložil zaplatit Vám.

Jako **plátce** se můžete **odvolat proti vyměření** poplatku, a to **do 30 dnů**.

- Pokud se platí *podle objednané kapacity popelnic* a domníváte se, že nemáte povinnost odvést poplatek (třeba proto, že v domě nevzniká směsný komunální odpad), požádejte obecní úřad, aby Vám poplatek vyměřil rozhodnutím. Musíte to stihnout ve lhůtě pro stanovení poplatku (3 roky po roce, za který jste měl/a poplatek odvést). Pokud nechcete riskovat zvýšení poplatku (kdybyste neměl/a pravdu), včas zaplaťte.
- Poplatek *za množství skutečně odloženého odpadu* se vyměřuje vždy.

[Vyměřuje se platebním výměrem nebo hromadným předpisným seznamem. *Platební výměr* se doručuje. Do *hromadného předpisného seznamu* se nahlíží u obecního úřadu a za doručení se považuje třicátý den od zpřístupnění. O jeho vydání byste se dozvěděli z veřejné vyhlášky. Stanovila by místo a dobu nahlížení.]

Pokud **neuspějete s odvoláním** proti vyměření poplatku, můžete podat **žalobu k soudu** nebo napsat **ombudsmanovi**. Více v letáčích [Soudní ochrana proti správním orgánům](#) a [Ombudsman](#).

Na zaplacení nemám peníze!

- Pokud jako plátce nemáte na peníze za odvod (od poplatníků), navrhněte obecnímu úřadu, že **poplatek uhradíte ve splátkách**. Více v letáku [Posečkání \(splátky\) dluhu](#).
- Pokud pobíráte **dávky na bydlení (příspěvek na bydlení, doplatek na bydlení)**, doložte zaplacení poplatku úřadu práce, aby podle toho upravil výši dávek. Více v letáčích [Příspěvek na bydlení](#), [Doplatek na bydlení](#) a [Řízení o dávkách pomoci v hmotné nouzi](#).

Může přijít exekutor?

Pokud **nezaplatíte vyměřený poplatek**, může obecní úřad dluh vymáhat sám a výjimečně o to může požádat i soudního exekutora. Více v letáčích [Daňová exekuce](#) a [Exekuce](#).

Pokud **nesplníte rozhodnutí, kterým Vám soud uložil zaplatit poplatek plátcí**, může plátce navrhnout exekuci. Více v letáku [Exekuce](#).

 Je možné, že budu muset platit víckrát?

Od roku 2022 nebudete v ČR platit dvakrát jen proto, že žijete jinde, než máte hlášený pobyt.

Platit ale můžete víckrát, pokud

- **podnikáte** tam, kde máte trvalý pobyt (nebo bydliště). Zaplacením místního poplatku se nezbavíte povinnosti mít smlouvu s osobou oprávněnou převzít podnikatelský odpad nebo s obcí, pokud podnikatelům umožňuje zapojit se do obecního systému, a platit za to (a opačně, platba za podnikatelský odpad Vás nezbaví povinnosti platit místní poplatek).
- **vlastníte i jiné nemovitosti** než ty, v nichž jste hlášeni k pobytu (máte v nich bydliště), pokud v nich není nikdo hlášen (nikdo tam nemá bydliště).

Pokud obec zavedla **poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci** a vlastníte nemovitost, v níž někdo má bydliště, budete **plátcem poplatku**, pokud v domě nevzniklo společenství vlastníků jednotek. Poplatek vyberete od poplatníků a uhradíte ho obci.

 Musím platit, když vidím chyby v systému odstraňování odpadů?

Nespokojenost s nastavením a provozem systému odstraňování odpadů (rozmístění popelnic, četnost jejich svozu atd.) Vás **nezbavuje povinnosti platit**, stejně jako nespokojenost se zavedením samotného poplatku.

Připomínky a návrhy sdělte zastupitelstvu obce a žádejte jejich projednání. Některé výhrady by obec mohla zohlednit úpravou osvobození nebo úlev od poplatku.

V případě **ohrožení životního prostředí** se obraťte na Českou inspekci životního prostředí nebo na krajský úřad.

 S čím mi pomůže ombudsman?

 Může prověřit **rozhodování úřadů o Vaší povinnosti platit** poplatky za odpad. Braňte se však nejprve sami odvoláním proti platebnímu výměru, případně stížností na postup plátce poplatku. Zvažte také žalobu k soudu, ombudsman totiž (na rozdíl od soudu) nemůže zrušit vadné rozhodnutí úřadů.

 Nemůže ovlivnit **zavedení poplatků** za komunální odpad (jejich výši, nastavení úlev apod.) ani **nastavení systému odstraňování odpadů**. Tato pravidla obce určí v obecně závazné vyhlášce – jde o výkon samosprávy obce.

Více v letáku [Obce](#).

 Kde najdu, co už ombudsman zjistil a řekl?

Na www.ochrance.cz v části [ESO](#) (Evidence stanovisek ochránce).

Můžete hledat **podle oblasti práva** – vyberte z nabídky *205.4 Místní poplatky a řízení o nich* nebo „**fulltextem**“ – napište slova, která Vás zajímají.